

Planiranje porodice

Planiranje porodice (regulacija fertiliteta, kontrola rađanja, birth control) staro je koliko i sam čovjek. Naime, čovjek je od davnina pokušavao uticati na prirodni tok reprodukcije, želeći da odlučuje o broju djece, razmacima između porođaja, kao i o konačnom prestanku rađanja kad je smatrao da je ispunio svoju reproduktivnu ulogu. Ova tema u prvim mahovima asocira na seksualnu revoluciju i pomoć onima koji nisu zainteresovani za potomstvo što jednim dijelom i jeste tačno, ali s medicinske tačke gledišta ova tematika je daleko složenija i važnija.

Iako smo ušli u treći milenijum, svjedoci smo porazne činjenice da godišnje preko 600.000 žena

umire zbog neke od komplikacija trudnoće i porođaja. Da tragedija bude veća, tu se uglavnom radi o mladim i zdravim ženama koje su ispunile svoju reproduktivnu ulogu. Drugim riječima, tragično završavaju zbog trudnoće koju nisu ni željele. Savremena medicina je pokazala kako je mali razmak između trudnoća jedan od glavnih razloga visokoj perinatalnoj smrtnosti majki, te se promovira trogodišnja pauza između porođaja čime bi se broj umrlih majki smanjio za trećinu (za 200 000!).

Osim toga, temeljni koncept savremene perinatalne medicine: "*pravo novorođenčeta da se rodi tjelesno, duševno i emocionalno zdravo*" počinje sa regulacijom fertiliteta. Malo je poznato da preko 5 miliona djece u svijetu svake godine umire prije navršene sedmice dana života, a glavni razlog tome su neplanske trudnoće. Česti porođaji, u neadekvatnim uslovima vodeći su na listi rizika za loš ishod trudnoće. Znači da odluka o rađanju treba biti donesena ne samo na osnovu želje za potomstvom, tradicije, vjere i slično nego i na osnovu medicinskih procjena o rizičnosti trudnoće u datom momentu. Izvjesna oboljenja kao što su: tuberkuloza, maligni tumori, srčane mane, hronični nefritis, psihoze i neke sistemske bolesti (dijabetes, lupus eritematosus) iziskuju čak i prekid trudnoće jer mogu ugroziti zdravlje žene do te mjere da dovedu u pitanje i njen život.

Socijalne indikacije su na drugom mjestu a proizlaze od prevelikog broja djece, odnosno nemogućnosti roditelja da svoju djecu pravilno izvedu na put i zdrave pripreme za samostalan život. Rađanje djece jedno za drugim ugrožava i opstanak porodice, pravilno odgajanje i obrazovanje djece. S druge strane, jedino željena djeca mogu očekivati i sretno djetinjstvo. Socijalni faktor u nekim situacijama može značajno da utiče kako na pojedinca i njegov život

(npr. rađanje vanbračnog djeteta), tako i na njegovu porodicu, pa čak i cijelu državu (npr. ako se radi o ljudima na visokom društvenom ili političkom položaju, kraljevske porodice i sl.). Međutim, to je i globalni problem država sa velikim prirastom stanovništva kao što su npr. Indija i Kina. U tim državama zakoni su restriktivni prema porodicama sa velikim brojem djece pa su i kontraceptivne metode specifične (veliki broj trajnih metoda kontracepcije).

Prema tome, jedino se kontrolom procesa reprodukcije može odgoditi trudnoća za ono vrijeme koje je najpovoljnije za ženu i njenu porodicu, odnosno zauvijek spriječiti ako za to postoje valjani razlozi.